

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1589. usque ad annum 1595 - Una Cum Criticis R.P.
Honorati A S. Maria Carmel. Discalc. Observationibus In Historiam
Ecclesiasticam Abbatis Fleurii

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118669

§. 19. Andreæ Dudithii Quinqueecclesiensis Episcopi interitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67252](#)

prehensam ab anno Domini quingen- Sæcul. XVI.
A.C. 1589.
tesimo quinquagesimo usque ad annum
Salutis nostræ millesimum quingentesi-
mum quadragesimum octavum produ-
xit, scripsitque alium tractatum de *situs*
Poloniae, & *gente Polonica*, præter alia
quædam opuscula dogmatica contra
Protestantes, inter quæ præcipue ce-
lebrantur quatuor libri colloquiorum,
seu dialogorum de vera, & falsa Reli-
gione, necnon dissertatio de Sacerdo-
tum cælibatu, præter alia quædam o-
pera. Tandem Crommerus, postquam
suis consiliis patriæ suæ præclara præ-
stiterat obsequia, eamque quampluri-
mis lucubrationibus illustraverat, senio
confectus hoc anno redemptionis no-
stræ millesimo quingentesimo octogesi-
mo nono die decima tertia Martii ani-
mam Deo reddidit, ejusque Episcopatus
conferebatur Battorio Cardinali, qui
Andreas Battorii filius, ac Stephani
postremi Poloniæ Regis Nepos erat.

§. XIX.

Andreas Dudithii Quinqueecclesiensis Episcopi interitus.

Die decima quinta, vel juxta alios, *Thuan. l. 96.*
vigesima tertia Februarii ce- Sand. Bibl.
Antitr. p. 61.
lebris Andreas Dudithius morte ereptus
est. Hic meritorum suffragio ad Ti-
nensem, & postea ad Quinqueecclesiien-

Sæcul. XVI. sem Episcopatum in Hungaria enectus
A.C. 1589. in Concilio Tridentino, ad quod ab Hungariæ Clero illum fuisse deputatum su-

Vid. Lib.
CLVIII.
§. XXXIX. pra memoravimus, admodum spectabilem sese reddebat, scumque in variis

negotiis sibi demandatis haud vulgaria Domui Austriacæ obsequia præstisset, sibi ad primas dignitates aditum panderat: cum autem iniquissimo prorsus fato eo tempore, quo in Sigismundi Augusti Poloniæ Regis aula Legatum agebat, ab hæreticis seductus esset, ad tantam insuper animi imbecillitatem prolabebatur, ut obsecæni amoris, quo flagrabat, violentiæ resistendo impar, his illiciis captus omnino Religionem Catholicam abjiceret: priusquam vero ad tantam insaniam deveniret, quicquid ingenii sui acies eidem suggerebat, sedulo impendit, ut Concilii Tridentini Patres ad connubium Sacerdotibus permittendum induceret: ast spe sua frustratus, atque aliunde huic sacro confessui de fide suspectus in Poloniam rediit, ubi Sophiam Genesillam duxerat, ex qua brevi filium suscepit, a quo tamen progressu temporis plurimas vexationes tolerare cogebatur, præterquam quod ob sacrilegum hoc facinus, uti haud temere conjicere licet, Cæsarialis gratia excideret, quamvis Maximilianus cognitis hujus Viri meritis, eundem

dem pristino favore complectens per-
mitteret, ut tanquam Orator in Polo- Sæcul. XVI.
A.C. 1589.
nia adhucdum subsisteret: verum So-
phia paulopost decedente Dudithius,
qui se continentiae dono carere arbitra-
batur, ad secundas nuptias convola-
bat, sibi Tarnowiskii Comitis Viduam
desponsans, mox autem summus Pon-
tifex compertis hisce sacrilegis nuptiis
Dudithium Romam evocabat: cum ve-
ro ibi non compareret, illum anathe-
mate percussit: ast Dudithius hæc ful-
mina flocci habens Cæsaris patrocinio
se tutum existimabat: insuper mortuo Si-
gismundo Augusto omne studium im-
pendit, ut Ernestus Cæsaris Filius in
Successorem eligeretur, præpedire ta-
men haud poterat, quin Henricus Va-
lesius nominaretur, prout antea memi-
nimus: nec magis prosper ejus conati-
bus adspirabat successus, dum post Hen-
rici discessum rursus Poloniæ Scep-
trum augustissimæ Domus Austriacæ Prin-
cipi vendicare nitebatur.

Ceterum toto, quo in Polonia mo-
rabatur, tempore tam diversas de Re-
ligione opiniones adoptabat, ut singu-
lis ferme diebus alterius festæ larva
contectus incedere videretur: nunc enim
Lutheranum, vel Calvinistam, nunc
virum nulli Religioni addictum, modo
vero Unitarium, jam Deistam, & Li-
berti-

Sæcul. XVI. bertinum profitebatur, ac insuperhabita
A.C. 1589. hac sectarum varietate tanquam regu-
lam adoptabat, quod nullus, qui sin-
cere, & absque factiones conflandi ani-
mo in veritatis semitam inquirit, re-
dargui valeat, nec legum severitate pu-
niendus sit ille, qui ferventibus tunc
altercationibus erroneam opinionem
propugnat, dummodo nec pertinax, nec
feditionis concitandæ studiosus videa-
tur: interim majori studio Unitariorum
sectæ addictus credebatur, eapropter
ut quicquid in hujus hæresis favorem,
facere vellet, eo liberius proferre,
vel agere posset, omnibus suis bonis
in Hungaria divenditis consentiente
Rudolpho Cæsare in Silesiam secessit,
ac Wratislaviæ sedem fixit, ubi ad
spargendos suos errores majori po-
tiebatur libertate, ac satis honeste ex
modico censu, quem ex pecuniis Cæ-
sari mutuo datis percipiebat, vitam
traduxerat, & Semigallia Ecclesiam
construi, necnon Scholam, cuius ipse
Rectorem, Pastorem, & Patronum a-
gere non dubitabat, suo ære institui
voluit: porro cum Theodoro Beza, aliis
que Doctoribus affiduum literarum com-
merciū circa Religionis res fovebat.

Præterea Mathematicæ scientiæ stu-
dium recolens, ut illud magis excolle-
ret, amicitiam jam antea cum Joanne
Preto-

Pretorio de Valle Joachimica, qui in Altdorfensi Academia Norimbergensi Sæcul. XVI.
A.C. 1589.
Magistratū obnoxia celebris erat hujus Disciplinæ Professor, contractam inno-
vabat: ast post tam crebras vicissitudi-
nes, quibus nunc bonum, nunc malum,
jam sanas, jam perversas opiniones,
modo gloriam, modo contemptum al-
terna levitate insestabantur, tandem nonnisi duabus horis ob ægritudinem
lecto affixus in conspectu suarum pro-
lium, atque Amicorum anno ætatis
suæ quinquagesimo sexto infelicem ani-
mam reddidit. Scribunt nonnulli, quod mortem suam vaticinatus, cum Preto-
rium datis literis circa quasdam mathe-
maticas quæstiones in consilium voca-
set, easque dissolvi petiisset, ad epi-
stolæ suæ calcem hæc verba addiderit:
„die decima quinta hujus Mensis, sci-
„licet Februarii, erit in Luna eclipsis
„in Aquarii signo, quod est meus Ho-
„roscopus: porro si Astrologiæ scientia
„veritati innititur, hie eventus mihi
„mortem, vel gravem infirmitatem præ-
„nuntiat. Quid tibi hac inre videtur? „
Insuper addunt nonnulli Scriptores,
quod quemdam pauperem, cui alias eleemosynas erogare assueverat, accer-
siri, suo famulo præceperit, eo autem referente, quod nullibi reperiri potue-
rit, Dudithius responderit: „forte cra-

Sæcul. XVI. „stina die huic pauperi eleemosynam e-
A.C. 1589. „largiri haud potero.. Denique, cum
 a quodam amico cœnatum venire roga-
 retur, hoc obsequium acceptare recu-
 fans ajebat: „in alio loco mihi cœnan-
 „dum est, mortis enim meæ tempus
 „appropinquat:,, mox ad lectum se de-
 mittens suos amicos rogabat, ne eum
 desererent, ubi postea de Religione, &
 virtute juxta Platonis Philosophi prin-
 cipia differens animam evomuit.

§. XX.

Andreae Dudithii opera.

Sandius l. c. **H**ic idem plurima elucubrabat opera,
pag. 62. quorum tamen potissima pars de
 Religionis controversiis agit: porro jam
 alibi mentionem fecimus de duobus
 sermonibus Hungariæ Præfulum nomi-
 ne in Concilio Tridentino ab eo pro-
 nuntiatis, qui mox Tridenti, ac postea
 iterato prælo Offenbachii excusi, ac
 politicis adnotationibus aucti prodie-
 runt: insuper alibi recensuimus ejus-
 dem Scriptoris versionem latinam vitæ
 Cardinalis Poli: præter hæc autem opu-
 scula exstant adhuc plures hujus Docto-
 ris epistolæ, quæ inter Monucii literas
 reperiuntur: denique reliquit plurimas
 alias epistolas ad Germaniæ Theologos
 inscriptas, quæ partim nondum typis
 editæ, partim in Fratrum Polonorum
 Biblio-